

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2022

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1
А 43

*Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.
(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від 12 січня 2022 р.)*

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікішина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Руцишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невіднича Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Ліпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємництва

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

Павловська Т.С., здобувач вищої освіти
СВО бакалавр ОПП Облік і оподаткування
Науковий керівник – **Яловега Л.В.**, к.е.н, доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ БІЗНЕСУ

У системі сучасного бухгалтерського обліку діяльності підприємств українського бізнесу різні види та елементи логістичних витрат відображаються за різними формами фінансової звітності, як складові загальних витрат виробництва, адміністрування, збуту тощо. Вони не виносяться в окремі статті бухгалтерського обліку, як наслідок – труднощі з їх ідентифікації, навіть, у системі управлінського обліку.

Дефініції логістичних витрат науковців різних періодів характеризують їх як зменшення обсягу наявних активів чи зростання зобов'язань, що пов'язані із організацією руху матеріальних, інформаційних та фінансових ресурсів в економічних системах різних рівнів [2, с. 51].

Основною характеристикою логістичних витрат у системі бухгалтерського обліку є зарахування їх часток до витрат різних процесів діяльності: поставок сировини, виробництва продукції, збуту, надання послуг тощо. І, відповідно, складність зворотного процесу (ідентифікації та виокремлення) для комплексного управління логістичною системою. Водночас логістичні витрати можуть мати значні хронологічні розбіжності із безпосередньо виробничими процесами, елементами яких вони є.

Логістичні витрати в залежності від: сфери діяльності бізнесу, географічного масштабу діяльності, обсягів продажу, а, відповідно, мають суттєвий вплив на формування фінансового результату і потребують чітко врегульованої системи їх управлінського обліку та контролю [1, с. 27].

Серед традиційних для українського управлінського обліку методів витрат передбачене виокремлення логістичних витрат можливе тільки у нормативному методі. Коли при складанні кошторису витрат можуть бути визначені нормативи витрат на логістичні операції.

Серед сучасніших, більш притаманних управлінському обліку зарубіжних країн, методів обліку витрат можлива більша варіативність управління обліком логістичних витрат:

- метод «абсорпшен-костинг» передбачає поглинання часток логістичних витрат до відповідних видів прямих (транспортно-заготівельні витрати на поставку сировини для виробництва даного виду продукції) і непрямих витрат (заробітна платня працівників складу), з подальшим їх включенням до собівартості продукції;

- метод «директ-костинг» характеризує логістичні витрати, що обліковуються у складі змінних витрат (витрати на вантажно-розвантажувальні роботи) зараховуються до собівартості продукції, на відміну від тих, які вважаються постійними витратами (витрати на підтримку контактів зі

споживачами), що зменшують фінансові результати поточного періоду;

- метод «стандарт-костинг» здійснює попереднє планування логістичних витрат із подальшим відображенням відхилень від нормативів, враховуючи високу залежність логістичних процесів від зовнішніх факторів;

- метод ABC визначає, що логістичні витрати входять до груп витрат В та С, і хоча їх значимість для підприємства не є дуже високою, проте дає простір для оптимізації процесів виробництва;

- методи «таргет-костинг» та «кайзен-костинг» передбачають організацію на підприємстві досконалої системи управлінського обліку й логістичного управління, оскільки для методу «таргет-костинг» логістичні витрати прораховуються та закладаються у встановлену собівартість (різницю між визначеною ціною та очікуваним прибутком) ще на етапі розроблення виробу, а метод «кайзен-костинг» потребує постійної оптимізації логістичних операцій задля удосконалення загальної системи діяльності.

Можливим є доцільність ведення обліку витрат, без виокремлення логістичних витрат із інших стадій процесу виробництва. Проте навіть в такому випадку, необхідне періодичне дослідження логістичної системи бізнесу з метою оцінки варіантів оптимізації, а також поточний контроль за рентабельністю структурних складових логістичних витрат, зокрема, оцінки відповідності витрат на оплату підряднику за якість наданих послуг з доставки. Для застосування синтетичного обліку вченими пропонуються численні варіанти розширення плану рахунків бухгалтерського обліку для зосередження на них розрахунків за логістичними операціями. Так, з-поміж варіантів є виокремлення окремого витратного рахунку як у 2, так і в 9 класі, додавання відповідних субрахунків логістичних витрат у складі існуючих рахунків накопичення витрат тощо.

Отже, активний розвиток управлінського обліку в Україні потребує конкретизації системи обліку розрахунків за логістичними операціями – логістичних витрат. Відсутність встановлених вимог фінансового обліку з даного питання дають можливість спеціалістам відповідальним за дані процеси застосувати в діяльності креативні підходи управлінського обліку з метою організацій найбільш ефективної та рентабельної системи обліку логістичних витрат.

Список використаних джерел

1. Дерій В., Лукановська І. Облік витрат у системі управління логістичною діяльністю підприємства. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. №1. Частина 2. С. 24-30. URL: <file:///C:/Users/7/Downloads/1761-6565657506-1-PB.pdf> (дата звернення 19.03.2022).

2. Завитій О., Дідоренко Т., Кондрюк Л. Логістичні витрати виробничих підприємств як об'єкти обліку та контролю. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Вип. 1-2. С. 49-73 URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/36329/1/%D0%97%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%96%D0%B9.pdf> (дата звернення 19.03.2022).

